

महिलाहुँके आर्थिक रुपमे आत्मनिर्भर हुइलेसे केल्ह आघे बह्री: नगर उपप्रमुख रोकाया

पहुरा समाचारदाता
धनगढी, ३ पुस । गोदावरी नगरपालिकाके नगर उपप्रमुख शारदा देवी रोकाया महिलाहुँके आर्थिक रुपमे आत्मनिर्भर हुइलेसे केल्ह आघे बहना बटैले बटी ।

मानव अधिकारका लागि महिला एक महिला समुह सुदूरपश्चिम प्रदेशसे कुर्वे विष्टोके सहयोगमे 'नेपालमा समावेशी समुदायको शान्तिपूर्ण शसक्तीकरण परियोजना' गोदावरी नगरपालिकामे सन २०२५मे करल कार्यक्रमके सामाजिक परिक्षण कार्यक्रममे उहाँ उ बाट बत्वाइल रहित ।

महिलाहे आर्थिक रुपमे जोरे नैसेकलपाछे चौतर्फी विकास करे नैसेकजाई, नगर उपप्रमुख रोकाया कहली, -एकल, सीमान्तकृत, द्वन्दपीडित, एचआइभी संक्रमित महिलाहुकनहे आर्थिक रुपमे आत्मनिर्भर बनाई सेक्लेसे केल्ह आघे बहाई सेक्जाई ।

गोदावरीमे टमान महिला समुह ओ महिला सहकारी आय आर्जनके टमान कार्यक्रम संचालन करटी आइल ओरसे ओइनहेफे प्रोत्साहन कैना जरुरी रहल उहाँ बटैली । भौतिक विकाससंगे सामाजिक तथा मानविय विकास अनिवार्य रहलफे नगर उपप्रमुख बटैली ।

गैर सरकारी संस्था महासंघके जिल्ला अध्यक्ष चेतमान साउँद यी संस्थासे

सामाजिक सचेतीकरण ओ आयआर्जनमे योगदान पुगाइल बटैली । यी संस्था सुदूरपश्चिम प्रदेशके नौ जिल्लामे समुह बनाके आघे बहल बटैली ।

महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक शाखाके कर्मचारी प्रेमा बडु कार्यक्रम संचालन करेपछि सामाजिक परिक्षण अनुवाय रहल कहटी यी संस्थासे पारदर्शिक रुपमे आघे बहल बटैली । यी संस्था लक्षित बर्गमे काम करके पालिकाहे सहयोग पुगल बटैली ।

गोदावरी नगरपालिकाके सामाजिक विकास शाखा प्रमुख ज्ञानेन्द्र भट्ट गोदावरीमे २८ ठो संस्थासे टमान मेरिक कार्यक्रम संचालनके लाग अनुमति लेहलमे बहुट जैसिन सम्पर्कमे नैरहल बटैली । उहाँ कहलै, कार्यक्रमके लाग अनुमति लेना विना सहकार्य कार्यक्रम कैना बाँकी समापनमे बोलेना ढेर रहल मने यी

संस्थासे समन्वय रहिके कार्यक्रम संचालन करले बा । ढेर संस्थाके काम ओस्टे ओस्टे रहल ओरे डुब्लिकेशन हुइसेकना ओरसे समन्वय सहकार्य करके आघे बहना जरुरी बा ।

रोजगार शाखाके प्रमुख रोहित प्रसाद जोशी संस्थासे सीप मुलक तालिम केल्ह संचालन करके छोरना प्रचलन रहल ओरसे व्यवसाय सुरुवाटके कुछ विउ पुँजी सहयोग करेसेक्लेसे मजा हुइना बटैली । उद्यमी महिलाहुके उत्पादन करल बस्तुके बजारीकरण कैना जरुरी रहल बटैली ।

मानव अधिकारका लागि महिला एक महिला समुह सुदूरपश्चिम प्रदेश कार्यक्रम संयोजक वेद अवस्थी संस्थासे पहिले पहिले अधिकारके बाट ढेर उठाइल मने आब ओटरसे केल्ह नैपुना कहटी आयआर्जन ओरफे काम करटी रहल बटैली । गोदावरी नगरपालिकामे एकल

महिला, एचआइभी संक्रमित महिला, सीमान्तकृत महिला ओ द्वन्द प्रभावित महिलाके क्षेत्रमे टमान कार्यक्रम संचालन करल उहाँ बटैली ।

सन २०२४ से २०२७ सम संचालन हुइटी रहल नेपालमा समावेशी समुदायको शान्तिपूर्ण शसक्तीकरण परियोजनाके पहिल बर्ष ढेर गतिविधि संचालन करे नैसेक्लेसेफे सचेतीकरणसंगे शसक्तीकरणमे योगदान पुगाइलक लाग गतिविधि संचालन करल कार्यक्रम संयोजक बटैली । उहाँ एकल महिला, एचआइभी संक्रमित महिला, सीमान्तकृत महिला ओ द्वन्द प्रभावित महिलाहुकनहे आर्थिक रुपमे शसक्त बनाइक लाग बेसार, आर्गनिक टिना खेती ओ राजमा खेती सम्बन्धी तालिम संचालन (बाँकी ३ पेजमे)

पहुरा समाचारदाता
धनगढी, ३ पुस । कमाइसँगै पहना चाहना हुकेफे काम पाई नैसेकल कोमल रानाहे आजकल भर फुसद नैहुइठ । आर्थिक अवस्था कमजोरके कारण एसईई पास करल उहाँ पढाइसेफे कामहे महत्व डेली ।

उहाँ धनगढी उपमहानगरपालिकासे २०८१ फागुनमे संचालन करल सीप तथा

रोजगार मेलाहे हेयर कटिड ओ व्युटीपार्लरके तालिममे भाग लेना मौका पैली । धनगढी-८ धनगढी गाउँ बैठना राना तालिमके सदुपयोग करटी अड्के अपने घरमे कोमल हेयर कटिड एण्ड व्युटीपार्लर संचालन करटी रहल बटी । आजकल उहाँहे फुसद नैहुइठ । (बाँकी ३ पेजमे)

२३ औ साधारण सभामा उपस्थिति हुनेबारे सूचना

मिति : २०८२/०९/०३

श्री

आदरणीय शेयर सदस्य ज्यूहरु,
नमस्ते बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. धनगढी

विषय: २३ औ साधारण सभा सम्बन्धमा ।

यस सहकारी संस्था लिमिटेडको मिति २०८२ मंसिर २७ गते शनिबारका दिन भएको साधारण सभामा गणपुरक संख्या नपुगेको हुँदा संस्थाको विनियमको अधिनमा रही यहि मिति २०८२ पौष ०५ गते हुने भएकोले निम्न मिति, समय र स्थानमा संस्थाको सम्पूर्ण शेयर सदस्य महानुभावहरुलाई गरिमाय उपस्थितिको लागि हार्दिक अनुरोध गरिन्छ ।

तपसिल

साधारण सभाको कार्यक्रम

मिति : २०८२ पौष ०५ गते शनिबार

स्थान : थारु छात्रवास, धनगढी-७, देवहरिया

समय : बिहान ११:०० बजेदेखि साँझ ४:०० बजे सम्म

साधारण सभामा छलफल तथा पारित हुने विषयहरु

- १) सञ्चालक समितिको तर्फबाट आ.व. २०८१/८२ को वार्षिक प्रतिवेदन अध्यक्षद्वारा प्रस्तुत गरिने र सो उपर छलफल गरी पारित गर्ने सम्बन्धमा,
- २) लेखा सुपरिवेक्षण समितिको तर्फबाट आ.व. २०८१/८२ को लेखा सुपरिवेक्षण समितिको प्रतिवेदन संयोजकद्वारा प्रस्तुत गरिने र सो उपर छलफल गरी पारित गर्ने सम्बन्धमा,
- ३) आ.व. २०८१/८२ को बाह्य लेखा परिक्षकको प्रतिवेदन सहितको २०८२ आषाढ मसान्त सम्मको वासलात नाफा, नोक्सान हिसाब तथा नगद प्रवाह विवरण लगायतका अन्य सम्पूर्ण हिसाबहरु माथि छलफल गरि अनुमोदन गर्ने सम्बन्धमा,
- ४) आ.व. २०८१/८२ मा भएको सम्पूर्ण खर्चको अनुमोदन गर्ने सम्बन्धमा,
- ५) आ.व. २०८३/८४ को वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट पारित गर्ने सम्बन्धमा,
- ६) आ.व. २०८१/८२ को मुनाफाबाट प्राप्त लाभांस बितरण गर्ने सम्बन्धमा,
- ७) आ.व. २०८१/८२ को कारोबारबाट भएको मुनाफाबाट छुट्याइएको कर्मचारी बोनस बितरण गर्ने सम्बन्धमा,
- ८) विभिन्न कोषको रकम बितरण भई बाँकी रहन गएको रकम नियम अनुसार जगडा कोषमा रकमान्तर गर्ने सम्बन्धमा,
- ९) आ.व. २०८२/८३ को लागि बाह्य लेखा परिक्षकको नियुक्ति तथा निजको पारिश्रमिक निर्धारण गर्ने सम्बन्धमा,
- १०) संस्थाको विनियम संशोधन गर्ने सम्बन्धमा,
- ११) संस्थाले ऋण लगानी गर्न आवश्यक रकम विभिन्न बैंक तथा बित्तिय संस्थाबाट ऋण माग गर्नका लागि सञ्चालक समितिलाई अख्तियारी दिने सम्बन्धमा,
- १२) बजारको अवस्था अनुसार संस्थाको बचत तथा ऋण शिर्षकमा ब्याजदर संशोधनका लागि सञ्चालक समितिलाई अख्तियारी दिने सम्बन्धमा,
- १३) संस्थाको सञ्चालक समितिले गरेको सम्पूर्ण निर्णयहरु अनुमोदन गर्ने सम्बन्धमा,
- १४) सञ्चालक समिति र लेखा सुपरिवेक्षण समिति चयन गर्ने सम्बन्धमा,
- १५) संस्थाको लागि उपयुक्त ठानिएका अन्य विविध प्रस्ताव उपर छलफल गरी पारित गर्ने सम्बन्धमा,
- १६) सभाबाट पारित भएका निर्णयहरुको माईन्युट पुस्तिकामा हस्ताक्षर गर्न उपस्थित सञ्चालक समितिका पदाधिकारी बराबर शेयर सदस्यका तर्फबाट प्रतिनिधि मनोनयन गर्ने सम्बन्धमा ।

भवदीय

खडक बहादुर चौधरी

(सचिव)

नमस्ते बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

धनगढी, कैलाली

सोध पत्र ०८

DURGESH THAPA

सुदूरपश्चिम महोत्सव २०८२

सहभागी बनों, अवलोकन गरौं, सफल पारौं

प्रयत्न, संस्कृति, उद्योग र व्यापार: सुदूरपश्चिमको आधार । धनगढी उप-महानगरपालिकामा-१, पर्यटनकोट

स्माईल चौधरीसे प्रकाशित

सहपाठक : प्रेम चौधरी (९८४८४२२२०७)

कार्यकारी सहपाठक : राम दहिति (९८४८४९४५१८)

भाषा सल्लाहकार : दिलबहादुर चौधरी

पहुँचा सहपाठक : कृष्णराज सर्वहारी

कागुनी सल्लाहकार : अधिवक्ता जोहारीलाल चौधरी

व्यवस्थापक सल्लाहकार : राजकुमार चौधरी

प्रधान कार्यालय: धन.पा.- ८, शिवनगर, कैलाली (नमस्ते सहकारी भवन)

मसुरिया शाखा: दिनेश दहित (९८१२६४१६०१)

पहलमानपुर शाखा: जीवन चौधरी (९८४७५०१८८७/९८२५६२९३०५)

प्रधान कार्यालय धनगढी

E-mail: dailypahura@gmail.com,

Website: pahura.com

मुद्रक : समेजी अफसेट प्रेस, बेहडी, धनगढी

भुवो पर्वके अवसरमे बिदा

पहुरा समाचारदाता
धनगढी, ३ पुस । सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकारसे पुस ४ गते प्रदेशभर सार्वजनिक बिदा देना निर्णय करले बा । भुवो पर्वके अवसर पारके प्रदेश सरकारसे शुक्रके सार्वजनिक बिदा देना निर्णय करल हो ।

यी पर्व पहाडके टमान जिल्लासहित तराईमे फेन मनैना करल बा । विशेष कैके बाजुरा, बझाङसे बसाई सरके तराई भरल कैलाली, कञ्चनपुरमे यी पर्व मनैना करल बटै । यी पर्वके अवसरमे प्रदेशभरके सरकारी तथा सार्वजनिक निकायमे बिदा डेहल प्रदेश सरकारके राजपत्रमे उल्लेख बा । पुस महिनाके औसीसे भुवो पर्व सुरु हुइना करल बटाइल बा । पिठाके टीका लगाके खेल सुरु कैना हुइल ओरसे भुवोके सुरुवातहे 'पिठायी' कना चलन रहल बा । टमान गाउँ गाउँमे जाके पिठायी लगैटी गाउँ गाउँमे भुवो नाच डेखैना चलन रहल जनाइल बा ।

ट्पापर युगमे पाँच पाण्डवसे कौरवउपर विजयी हासिल करलपाछे निकारल विजयी जुलुसमा तरबार ओ ढाल नचैटी खुसियाली मनाइल ओ ओकर सम्भनामे भुवो खेल खेल्ना चलन हुइल बटाइल बा । इहे बिच बाजुरेली सेवा समाजसे धनगढीमे भुवो पर्व महोत्सव आयोजना कैना हुइल बा ।

संधियारको नाममा जारी ७ दिने सूचना

यस उपमहानगरपालिकाको वडा नम्बर ३ बडहरा स्थित कित्ता नं. २७७ क्षेत्रफल १०१.५९ वर्गमिटरमा भवन निर्माण गर्ने घरधनी श्री नवराज बडुले यस उमनपामा पेश गरेको नक्सा बमोजिमको भवन निर्माण गर्न संधियारको नाममा सूचना प्रकाशित गरिएको छ । निवेदन साथ पेश हुन आएको प्रमाण र नक्साको आधारमा निर्माण स्वीकृति दिँदा तपाईंको जग्गाको हानिनोक्सानी हुन्छ, हुँदैन, सन्धि सर्पन हानिनोक्सानी हुने भए यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ७ दिनभित्र सबूत प्रमाणसहित नगरपालिकामा उजुर गर्न सूचित गरिन्छ । अन्यथा कानून बमोजिम नक्सापास भै जाने व्यहोरा सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि अनुरोध छ ।

१. निर्माण निमित्त प्रस्तावित जग्गाको चार किल्लाको विवरण
पुर्व: राजेन्द्र थापा पश्चिम: भवि रोकाया
उत्तर: सडक दक्षिण: सडक

धनगढी उपमहानगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, धनगढी, कैलाली

संधियारको नाममा जारी १५ दिने सूचना

यस उपमहानगरपालिकाको वडा नम्बर ११ बेला कित्ता नं. २५० क्षेत्रफल १६९.३१ वर्गमिटरमा भवन निर्माण गर्ने घरधनी श्री लालबहादुर बिठौरीले यस उमनपामा पेश गरेको नक्सा बमोजिमको भवन निर्माण गर्न संधियारको नाममा सूचना प्रकाशित गरिएको छ । निवेदन साथ पेश हुन आएको प्रमाण र नक्साको आधारमा निर्माण स्वीकृति दिँदा तपाईंको जग्गाको हानिनोक्सानी हुन्छ, हुँदैन, सन्धि सर्पन हानिनोक्सानी हुने भए यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले १५ दिनभित्र सबूत प्रमाणसहित नगरपालिकामा उजुर गर्न सूचित गरिन्छ । अन्यथा कानून बमोजिम नक्सापास भै जाने व्यहोरा सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि अनुरोध छ ।

१. निर्माण निमित्त प्रस्तावित जग्गाको चार किल्लाको विवरण
पुर्व: लालसिंह राना पश्चिम: ग्राबेल सडक
उत्तर: दलबहादुर बोहरा दक्षिण: केन्द्रलाल राना

धनगढी उपमहानगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, धनगढी, कैलाली

डिविश ड्राईभिङ सेन्टर

दक्ष चालक बनाउनु सक्नु सैद्धान्तिक तथा व्यवहारिक ज्ञान देना प्रयास हमार, सफलता अपनैके ।

सीप सिक्की, स्वरोजगार बनी विद्यार्थी ओ गुपुमे अउईयाहुकनहे विशेष छुटसहित...

हमार यहाँ दक्ष प्रशिक्षकहरुनसे मोटर साईकल, स्कुटी, कार, जीप ग्यारेन्टीके साथ ड्राईभिङ सिखैनाके साथै फोटोग्राफीके सुविधा समेत उपलब्ध बा ।

नोट: साथै दुरसे अउईया विद्यार्थीके लाग बैट्ना व्यवस्था समेत उपलब्ध बा । समयमे सक्नु सिकाह विद्यार्थीहुकनहे सम्पर्क कैना सहर्ष जानकारी कराइटी ।

धनगढी, चटकपुर कैलाली फोन. ०९१-४१०२३७ मो.९८४८४३९६८५

पाठकवर्गसे अनुरोध

प्रिय पाठकवर्ग, पहुरा मिडिया प्रालिसे सन्चालित पहुरा दैनिक ओ पहुरा अनलाइनमे हमार सकेसम थारुपन लन्ना कोशिश जारी बा । विचार पेजमे थारु लगायत अन्य जनजातिके आवाज हमार पहिला प्राथमिकता हो । अपन मनेम लागल उकुसमुकुस बाट अपनेनके फे लिख्के पठाइ सेकि । अपनेक विचार लम्मा हुइ परठ कना नइ हो । आइ कलम पकि, अपन मनक बाट ढेरसे ढेन जनहन बाँटि । पहुरा अनलाइनमार्फत अपन बाट संसार भर पुगाइ ।

-सम्पादक

थारुनके प्रथाजन्य कानून बरघरिया प्रणाली ओ राज्यमे यकर अवस्था

थारु जातिके परिचय:

थारु जाति नेपालके मूलवासी तथा तराईके भूमिपुत्र हुइत । यी समुदायके मुख्य पेशा नै कृषि हो । नेपाल अधिराज्यके पूरुबमेचिसे पश्चिउ महाकालीसम तराई तथा भित्री मधेशके समतल फाँटमे प्राचिनकालसे बसोबास करटी आइल बाटै । थारु जातिके प्रमुख विशेषता कहलक सोभोपन ओ इमान्दारिता हो । यिने जालभेल करे नाइ जन्टै । थारु जाति मिहनेती रहल ओरसे आपन बहुबलमे विश्वास करटै । ओक्रे फलस्वरूप नेपालके तराई तथा भित्री मधेशके हरियरफाँटवामे प्राचिनकालसे अन्न उत्पादन कैके देशके आर्थिक मेरुडण्डमे महत्वपूर्ण योगदान पुगैटी आइल बाटै ।

टमान विद्वानके अनुसार

ईतिहासकार शिरमोनी बाबुराम आचार्य (२०१०) “थारु जातिके मूलघर कहाँ ? नेपाल सांस्कृतिक परिषद् पत्रिका, वर्ष २, अंक २ के अनुसार – थारुहुके नेपालके आदिवासी हुइत । उहाँहुकनके उत्पत्ति नेपालमे हुइल हो”

मिस्टर ब्राइन होड्सन (Access on the language, Literature and Religions of Nepal Tibet) के अनुसार “थारुहुकनके रगत (डी. एन. ए.) परिक्षणके आधारमे थारु औलो निरोधक जाति हुइत ओ निरोधक क्षमता (Immunity) प्राप्त करक लाग कस्तिमे ३ हजार बरस औलो युक्त बैठे परल कना कठन उहाँके बा”

गोपाल गुरुड अनुसार “बुद्धदेव जन्मल शाक्य वंशके अवशेष आजके तराईबासी थारु हुइत उहाँहुके आर्य नाइ हुइत”

थारु जाति नेपाल अधिराज्यके चौँठा बरवार जाति हो । २०६८ सालके जनगणना अनुसार नेपाल अधिराज्यभर थारुनके जनसंख्या १७ लाख, ३७ हजार ४ सय सत्तरी रहल बा । मने थारु कल्याणकारणी सभा ओ टमान संस्थाके अनुसार ४० लाखसे ढिउर थारुनके जनसंख्या रहल दाबी बा ।

थारु जातिके टमान प्रथाजन्य कानून (Customary Law) बावै मने उ मध्येमे बरघरिया प्रणाली (Barghariya System) एक प्रमुख हो ।

बरघरिया प्रणाली

(BARGHARIYA SYSTEM):

गाउँके प्रमुख अगुवाहे बरघरिया कहिजाइत । ठाउँ अनुसार यिहीहे फरक फरक नाउँसे सम्बोधन करजाइत जस्टे कैलाली ओर भलमन्सा, दाङ ओर महटावाँ, बर्दिया ओर बरघरिया कना चलन बा । थारु जातिके महानपर्व माघ ओराइल कुछ दिनपाछे बरघरिया चुनजाइत । माघ थारु जातिके लौव बरस हो । यी दिनसे थारु जाति आपन लौव योजना बनैना ओ लौव कामके सुरुवात कैना करटै । बरघरियाके अवधि १ बरस किल रहत । बरघरिया छनौट करेबर गाउँके सक्कु घरधुरी किसानहे भेलाहे बोलाजाइत । बरघौदिन करल कामके प्रगति उन्नतीके बारेम समिक्षा करजाइत । बरघर लगायत सहायक बरघर, चौकीदार, गुरुवाके फेन समिक्षा करजाइत । उहे दिन भेलासे कामके मूल्यांकन का कैसिन हुइल ? गम्भीर समिक्षा कैके फेरसे पुराने बरघरहे निरन्तरता देना की लौव बरघर चुन्न कहिके छलफल कैके गाउँके नेतृत्व करे सेक्ना ब्यक्तिहे बरघर चुनै । यदि पुरान बरघर चितबुझना मेरके नेतृत्व करले बा कलेसे पुराने बरघरहे निरन्तरता डैटै । नाइटे लौव बरघर खोज्न करटै । बरघर छनौट करेबर सक्कु जाने मन्टी

आइल गाउँके जान्नु बुन्न ब्यक्तिहे बरघर चुन्ना करटै । अब्बे सजिलके लाग साहायक बरघर फेन चुन्ना करटै कलेसे लेखापढीके लाग एकठो सचिव फेन राख्न चल्तीमे आसेकल बा ।

साहायक बरघरिया : बरघरियाके अनुपस्थितिमे ओ उहाँहे परल बेला सहयोगके लाग सहयोगीके काम करइया ब्यक्तिहे सहायक बरघरिया कहटै । यिनके चयन फेन बरघरियाके जस्टे हुइत । सहायक बरघरके ब्यवस्था सक्कु गाउँमे करल नाइ पाजाँठ । प्रायजैसिन बरवार गाउँमे सहायक बरघर राख्न करटै ।

चौकीदार : चिट्ठी पत्र लन्ना पुगैना, भेलाके लाग गाउँके जनताहे बोलैना, तथा गाउँके रातदिन रेखदेख करइया ब्यक्तिहे चौकीदार कहिजाइत । यी बरघरके दाहिन हात हुइत । सक्कु सूचना पुगैना काम चौकीदार करटै ।

गुरुवा : गाउँके पाठपुजा तथा टमान रोगब्याधि लागल विरामीहे भारफुक कैना, गाउँके ब्यक्तिहे गुरुवा (भौकी) कहिजाइत । साँस्कृतिक लगायत धार्मिक क्षेत्रमे गुरुवाके अहम् भुमिका रहत । थारु जाति जत्राफेन जन्मसे मृत्युसमके धार्मिक प्रक्रिया बा यि सक्कु विधि प्रक्रिया गुरुवाके सहयोग विना पुरा नाइ हुइत । यी सक्कु धार्मिक प्रक्रिया गुरुवा नै पुरा कैना करटै ।

केसौका : गुरुवाके सहयोगी भुमिका खेल्इया ब्यक्तिहे केसौका कहिजाइत । गाउँके देवी देवता पाठ पुजामे छाकी बुँदा दुध ढरकैना काम केसौका करटै । गुरुवाके अनुपस्थितिमे सक्कु काम केसौका कैना करटै । गाउँमे सहयोग करल बापत कुछ रासनपानी केसौका फेन लेना करटै ।

राज्यमे पहाच तथा कागुनी अवस्था :

प्राचिनकालसे आधुनिक नेपालके एकिकरणसम भूमिपुत्रके रुपमे स्थापित थारु वर्तमानकालमे भुमिहिन सुकुम्बासीके रुपमे परिणत हुइटी गैल बाटै । जेकर फलस्वरूप अधिकांस थारु जातिहे गरिबिके रेखाटरे बाँचे परल बा । ढिउर जैसिन अतिनिम्न गरिबीके रेखाटरे रहल बावै । जिहीसे उहाँहुकनहे नारकिय जिवन विटैना बाँध्य हुइ परल बा । अति निम्न गरिबीके रेखाटरे रहल थारु जातिके मनैनहे “कमैया कमलहरी” शब्दसे विभुषित करल पाजाइत । नेपाल सरकारसे “कमैया कमलहरी” हे मुक्त घोषणा करलेसे फेन आभिनसम यिनके उचित ब्यवस्थापन करे सेकल नाइहो ।

थारु जातिके आर्थिक, सामाजिक, साँस्कृतिक, शैक्षिक ओ राजनितिक स्थिति कमजोर कैना करैना राज्यसत्ताके अगुवा जिम्मेवार रहल बाटै । जिहीसे आपनहे जनताके सेवक ठानै उहाँहुके नै आज थारु जातिहे प्रयोग किल करलै, उहाँहुकनके वास्तविक समस्या गम्भीर रुपसे बुझे नाइ चाहलै । पहाडसे भरल पहाडी तराईमे तराईके धरतीपुत्रहुकनउपर राज्यके स्रोत, साधन ओ बल दुरुपयोग कैके शोषण करटी रहल बाटै । यिहीसे तराईबासी प्रत्यक्ष अप्रत्यक्ष राज्यके शोषण ओ असमान ब्यवहारके सिकार हुइटी रहल बाटै । जेकर कारण थारु लगायत तराईबासीहके भाषा, साहित्य, संस्कृति, भेषभुषा, रहनसहन लवाई खवाई मौलिक पहिचान लोपहुइना क्रममे रहल बा ।

माओवादीके ससस्त्र द्वन्द्व पाछे बरघर प्रणाली ढिउर ढरापमे परल । माओवादी ओ सरकार दुनु पक्षसे ढिउर दुख कष्ट बरघरहुके भेले परल ।

आजसम गाउँमे ओकर असर बा । उहे कारणसे थारु जातिके ढिउर सम्मानित पद अत्रा धरापमे परल की गाउँमे कोई बरघर बनना तयार नाइ हुइत । अइसीक बरघर बनना कोई तयार नाइ हुइलपाछे गाउँलेहुके चिट्ठा प्रणाली मार्फत बरघर चुने लगलै । यी प्रणाली ओत्र प्रभावकारी नाइ डेखगैल काहेकि चिट्ठा प्रणाली मार्फत बरघर चुनेबर कमजोर नेतृत्वमे फेन चिट्ठा पर्ना हुइल ओरसे गाउँमे प्रभावकारी नेतृत्व हुइ नाइ सेकल । अब्बे ढिरेसे देशके शान्तिपूर्ण वातावरणसे फेरसे कुछ परिवर्तन आसेकल बा । पहिले पहिले बरघरले सेवा करल बापत एक दुई दिनके बेगारी (घरके सहयोग) गाउँके सक्कु किसानसे लेना करिट । आजकाल्ह उ चलन पहिलेसे कम बा । अब्बे गाउँमे बरघर सेवा करल बापत सामान्य खर्च देना चलन आसेकल बा । मने सक्कु गाउँमे यी चलन लागु हुइल नाइहो ।

२०६५ साल भदौ १९ गते नेपाल सरकार अन्तराष्ट्रिय श्रम संगठन महासन्धि नं. १६९ अनुमोदन पाछे राष्ट्रिय कानून सरह लागु हुइना प्रावधान सन्धि ऐन २०४७ के धारा ९ अनुसार ब्यवस्था बा । मने आब १० बरस अवधि पुरा होसेकल ओरसे यी ब्यवस्था खारेजीके प्रक्रियामे बा । थारुहुकनके प्रथाजन्य कानून बरघर प्रणाली लगायत आदिवासी जनजातिहुकनके प्रथाजन्य कानून (Customary Law)हे वैधानिक रुपमे सुनिश्चितता कैना बरवार सम्भावना बोकल अन्तराष्ट्रिय श्रम संगठन महासन्धि नं. १६९ आज अपनहे खारेजीके प्रक्रियामे बा । परम्परासे चल्टी आइल बरघर प्रणालीहे संस्थागत रुपमे स्थापित कैना उद्देश्यसे २०६७ साल पुष २ गतेसे ४ गतेसम भौँरा टप्पा घोषणा पत्र २०६७ बरघर/भलमन्सा/महटांवा सम्मलेन हुइल रहे । यी सम्मेलनके मूल उद्देश्य सदियौसे थारु समुदायमे विकास निर्माण, शान्ति सुरक्षा, न्याय निसाफ करटी स्थानिय स्तरमे कार्यपालिका, न्यायपालिका, ब्यवस्थापिकाके रुपमे बरघर/भलमन्सा/महटांवासे कार्य करटी आइल यिहीहे राज्यसे वैधानिक रुपमे सुनिश्चितता करे पर्ना भेलाके मुख्य उद्देश्य रहे । सम्मेलनसे २० बुँदे घोषणा पत्र समेत जारी करल रहे । मने आज उ घोषणा पत्र घोषणा पत्रमे सिमित रहल ।

आदिवासी थारुहुकनके प्रथाजन्य कानूनके विषयमे थरुहट तराई पार्टी नेपालके सांसद डा. गोपाल दहित संविधान सभा हाउसमे ढिउर आवाज उठैना करल बाटै । थारु लगायत आदिवासी जनजातिहुकनके जत्राफेन प्रथाजन्य कानून बावै राज्यसे वैधानिक रुपसे सुनिश्चितता करे पर्ना उहाँके जोरदार माग बा । संविधान सभाके हाउसमे घरी घरी आवाज उठैटी राखल डा. दहित लिखित दस्तावेज ओ राज्य गम्भीर नाइ हुइल कारण आदिवासीहुकनके प्रथाजन्य कानूनहे वैधानिक रुपमे सुनिश्चितता करे नाइ सेकल दुख ब्यक्त करटै । समयमे हम्पे यकर लिखित दस्तावेजीकरण कैके संस्थागत करे नाइ सेकब सम्भावना रहल उहाँके विश्लेषण बा । यथर्थ सक्कु जाने गम्भीर रुपमे यी विषयहे लेके आदिवासीहुकनके प्रथाजन्य कानूनहे राज्यसे वैधानिकता डेहुवाके संस्थागत सुनिश्चितता करे पर्ना बा ।

निष्कर्षमे.

थारु नेपालके आदिवासी हुइत । उहाँहुकनके समाज संचालन कैना अपने

सीताराम चौधरी

मौलिक संगठन रहल बा । समुदायके साँस्कृतीक निरन्तरता, समाजिक न्याय, प्राकृतिक श्रोत व्यवस्थापन ओ भौतिक बिकास निर्माणके काम संगठन मार्फत हुइना करत । बिगत बर्षके कामके समिक्षा ओ लौव बरसके लाग योजना बनैना काम थारुहुकनके लौव बरस माघमे बखेरी (बार्षीक सभा) बैठत् । बखेरीसे बिगत बरसके आर्थिक लेखाजोखा, न्यायीक ओ साँस्कृतीक कार्यके समिक्षा करटी लौव रीतीथिति बनाइत् । अगुवाहुकनके फेन कामके समिक्षा कैके लौव कामकाजी अगुवा छानै ओ एक बरसके लाग योजना कार्यान्वयन कैना जिम्मा अगुवाहुकनहे लगैटै । उ कामकाजी अगुवामे मटावाँ/बरघर/भलमन्सा, अगुवा, लिखन्डार, चौकीदार, चिरक्या, गुवाँ ओ लोहार हुइना करटै । अइसीक थारु समुदाय अपनहे रीतीथिति बनैना न्याय निसाफ कैना, योजना बनैना ओ कार्यान्वयन कैना परम्परा सदियौसे चल्टी आइल बा । उहाँहुकनके यी अभ्यास सरकारी तथा गैरसरकारी निकायसे अलग रहल बा । अइसीक गाउँके विकास योजनासे लेके प्रसाशनिक, न्यायिक, साँस्कृतिक, धार्मिक निर्माणके कार्य बरघरिया प्रणाली मार्फत हुइलेसे फेन वैधानिक रुपमे यिहीहे राज्यसे संस्थागत करे नाइ सेकल सरकारी तथा गैरसरकारी संस्था प्रयोग रुपमे किल लेटी रहल बाटै । मूलुक संघीय प्रणालीमे जासेकल अवस्थामे राज्यसे यी प्रणालीहे गम्भीर रुपमे लेके आदिवासी जनजातिहुकनके प्रथाजन्य कानून (ऋगक) तफबचथ ीबध) हे वैधानिकता डेके संस्थागत करे सेकलेसे स्थानिय सुसाशन बलगर हुइनाके साथै दिगो विकासमे ढिउर टेवा पुगना बा । जेकर कारण देश राष्ट्रके ऐतिहासिक सम्पदा बिलिन हुइनासे बन्ना बा ।

लेखक: बर्दियाली थारु विकास मञ्च काठमाडौँ नेपालके अध्यक्ष हुइत् ।

सन्दर्भ सामग्री:

आचार्य ईतिहासकार शिरमोनी बाबुराम (नेपाल सांस्कृतिक परिषद् पत्रिका, वर्ष २, अंक २)

होड्सन मिस्टर ब्राइन (Access on the language, Literature and Religions of Nepal Tibet)

दहित मा. डा. गोपाल, । थारु संस्कृति संक्षिप्त परिचय-२०६२ ।

थारु सिताराम, “खै थारु” थारुवान डट कम अनलाइन मिडिया सेन्टर

चौधरी सुसिल, “महटांवा प्रणाली : वैधानिकतकप्रश्न” – । विहान पत्रिका ।

वर्ष २०, अंक १३, २०६५ कुँवार

थारु अनुसन्धानमूलक जर्नल “गुवाँवा”, । थारु बौद्धिक राष्ट्रिय अनुसन्धान केन्द्र ।

भौरा टप्पा घोषणा पत्र २०७२, ।

बरघर / भलमन्सा / महटांवा सम्मेलन ।

सोम डेमनदौरा, अनुसन्धानकर्ता- । प्राचिन सिर्जनसिल आदिवासी समाज बर्दिया ।

सोह निर्वाचन क्षेत्रसे एक सयके नाउँ सिफारिस

पहुरा समाचारदाता

धनगढी, ३ पुस । कांग्रेस सुदूरपश्चिम प्रदेश कार्य समितिसे १६ निर्वाचन क्षेत्रसे प्रत्यक्ष ओर उम्मेदवारके नाउँ केन्द्रीय कार्यसमितिले सिफारिस करले बा ।

फागुन २१ गते हुइ जैटी रहल प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचनके लाग प्रदेशके नौ जिल्लाके १६ निर्वाचन क्षेत्रसे एक सय जाने उम्मेदवारके नाउँ सिफारिस करल नेपाली कांग्रेस सुदूरपश्चिम प्रदेश कार्यसमितिके प्रवक्ता सुरतबहादुर रावल जानकारी डेलै । कांग्रेसके जिल्ला कार्यसमितिले क्षेत्रीय समितिसे सिफारिस करल प्रत्यक्षतर्फ, समानुपातिक ओ राष्ट्रिय सभाके उम्मेदवारके आकाक्षीके केन्द्रीय समितिसे सिफारिस करल उहाँ बटैलै ।

कांग्रेसके क्षेत्रीय कार्यसमिति कैलालीके अनुसार कैलाली प्रतिनिधि सभा निर्वाचन क्षेत्र नम्बर १ से प्रतिनिधि सभा प्रत्यक्ष ओर ईश्वरी न्यौपाने, जनकराज चौधरी, बुद्धीसागर चौधरी, रणबहादुर रावल, रामजनम चौधरीके नाउँ सिफारिस करल बा । समानुपातिक ओर उमाकुमारी बादी, केशरीकुमारी रावल, धिजराज रेग्मी, बिर्खबहादुर रावल, वीरबहादुर हमाल, राजेशकुमार टमटा, सुशीला स्वारिके नाउँ सिफारिस करल बा । ओस्टके राष्ट्रिय सभा सदस्य ओर जगन्नाथ रिमाल, नृपबहादुर खड्का, फकिरसिंह कडायतके नाउँ सिफारिस करल पाटीके कैलाली जिल्ला समिति जवैले बा ।

कैलाली क्षेत्र नम्बर २ से प्रतिनिधि सभा प्रत्यक्ष ओर कृष्णराज पाण्डेय, गोपाल बम, धनश्याम जोशी, डा. जितेन्द्र उपाध्याय, नमराज उपाध्याय, विजयबहादुर स्वारिके, वीरबहादुर थारू, ललिता भट्ट, हिमबहादुर रावलके नाउँ सिफारिस करल बा । समानुपातिक ओर कर्णबहादुर चौधरी, गोविन्दबहादुर विष्ट, जुगराम चौधरी, टीका चौधरी, नन्दराम बादी, नृपबहादुर स्वर्णकार, रवीन्द्रकुमार चौधरी, शिवा थापा, सुशीला जोशी, सुमन सन्ज्यालके नाउँ सिफारिस करल बा कलेसे राष्ट्रिय सभा सदस्य ओर जनकबहादुर बम, धर्मराज न्यौपाने, नारायणप्रसाद शर्मा, बलबहादुर विष्ट, मोहनसिंह राठौर, रङ्गाकुमारी भट्टराई, हुर्मत चलाउनेके नाउँ सिफारिस करल बा । क्षेत्र नम्बर ३ से प्रतिनिधि सभा प्रत्यक्ष ओर खेमराज डंगौरा थारू, अविनाश चौधरी, भीमबहादुर बुडवाल, भक्तबहादुर शाहके नाम सिफारिस करल बा कलेसे समानुपातिक ओर रिताकुमारी चौधरी, रामकुमारी चौधरी, सम्भना खत्रीके नाउँ सिफारिस करल बा । ओस्टके राष्ट्रिय सभा सदस्यतर्फ रामचरण चौधरी, कलावती शाहीके नाउँ सिफारिस करल बा ।

ओस्टके क्षेत्र नम्बर ४ से प्रतिनिधि सभा प्रत्यक्ष ओर वीरबहादुर बलायर, दिनेशराज जोशी, विजयबहादुर कुँवर, प्रदीप जोशी, नैनसिंह महर, लोकराज पाण्डेय, भुवन महराके नाउँ सिफारिस करल बा । समानुपातिक ओर यज्ञनिधि कोइराला, जानकी पाल, खडकसिंह बडैला, गोपालबहादुर देउवा, गङ्गा कामी, रमेश ताम्राकारके नाउँ सिफारिस करल बा कलेसे राष्ट्रिय सभा सदस्य ओर डा.

महिलाहुँके आर्थिक...

करके गोदावरी नगरपालिकाके दुई ठाउँमे बेसार संकलन केन्द्र स्थापना करल बटैली ।

सामाजिक परिक्षण कार्यक्रममे समुहके लेखा परिक्षक गोविन्दराज जोशी संस्थासे करल सन २०२४ से २०२५ सम् करल कार्यक्रम ओ बजेटबारे जानकारी डेहल रहित ।

मानव अधिकारका लागि महिला एक महिला समुह सुदूरपश्चिम प्रदेश अध्यक्ष भगवती हमालके अध्यक्षतामे हुइल कार्यक्रममे उहाँ एकल महिला, एचआइभी संक्रमित महिला, सीमान्तकृत सहभागिता रहे ।

लक्ष्मीराज पाठक, गजेन्द्र पन्त, हिरादत्त भट्टके नाउँ सिफारिस करल बा । क्षेत्र नम्बर ५ से प्रतिनिधि सभा प्रत्यक्षतर्फ डा. आरजु राणा देउवा, नरनारायण शाह (मनु), डिल्लीराज पन्त, नृपबहादुर वडको नाम सिफारिस करल बा । समानुपातिक ओर जीवन राना, गौरी लामा, मनिराम देवल, सुशीला मिश्र भट्ट, पुष्पा जोशी भट्ट, सुनिता राना, निपा चोखाल, जागृति बोगटी, प्रमिला लम्साल, नरबहादुर बम, टेकबहादुर रैका आउजीको नाम सिफारिस गरिएको छ । राष्ट्रिय सभा सदस्यतर्फ हरिश खड्का, रिता भण्डारी, रामचन्द्र ओझाके नाउँ सिफारिस करल बा ।

कञ्चनपुर जिल्ला प्रतिनिधि सभा निर्वाचन क्षेत्र नम्बर १ से प्रतिनिधि सभा प्रत्यक्षतर्फ गोपीप्रसाद उपाध्याय, भरतबहादुर विष्ट, मिरा चन्दके नाउँ सिफारिस करल बा । समानुपातिक ओर सुनुना राना, खिना कुँवर भण्डारीके नाउँ सिफारिस करल बा कलेसे राष्ट्रिय सभा सदस्य ओर हरेन्द्रसिंह विष्ट, प्रकाशराज पन्तके नाउँ सिफारिस करल बा । क्षेत्र नम्बर २ से प्रतिनिधि सभा प्रत्यक्ष ओर नारायणप्रकाश साउद (एनपी), हरिप्रसाद बोहोरा, दलबहादुर बोहोरा, समानुपातिक ओर गणेश नेपाली (दमाई), तौला राना, धनश्याम विश्वकर्माके नाउँ सिफारिस करल बा कलेसे राष्ट्रिय सभा सदस्यतर्फ पुष्करराज ओझा, देवराज पाठक, ईश्वरबहादुर खाती, गणेशप्रसाद पन्तके नाउँ सिफारिस करल बा । क्षेत्र नम्बर ३ से प्रतिनिधि सभा प्रत्यक्ष ओर रमेश लेखक, प्रेमबहादुर विष्ट, शक्तरबहादुर चन्दके नाउँ सिफारिस करल बा कलेसे समानुपातिक ओर कल्पना केसी, मायादेवी भट्ट, रामसोमारथ ठाकुर हजामके नाउँ सिफारिस करल बा । ओस्टके राष्ट्रिय सभा सदस्य ओर खगेश्वर बोहोरा, वीरबहादुर सुनार, गोपालसिंह भण्डारी, दुर्गाप्रसाद जोशी, यज्ञराज चट्टौत, मोहन विष्ट, गौराजबहादुर लिम्बू, रमिता शाही देउवाके नाउँ सिफारिस करल उहाँ जानकारी डेलै ।

डोटी जिल्लासे प्रतिनिधि सभा सदस्य प्रत्यक्ष ओर गोरखबहादुर विष्ट, जितेन्द्रविक्रम शाही, टेकराज ओझा, नरेन्द्रबहादुर सिंह, पदमराज जोशी, पुष्पकुमार शाही, प्रदीपकुमार देउवा, वीरबहादुर बलायर, भक्तबहादुर बलायर, भक्तबहादुर मल्ल, भक्तराज जोशी, भरतबहादुर खड्का, रामबहादुर रोकाया, ललितबहादुर बलायर, लक्ष्मीराज पाठक, श्यामराज ओझा, हर्कबहादुर देउवाके नाउँ सिफारिस

महिला ओ द्वन्द्व प्रभावित महिलाहुनके आर्थिक रुपमे शसक्त बनाइक लाग गोदावरी ओ धनगढीमे टमान गतिविधि संचालन करल बटैली । यिहीसे आघे कैलाली गाउँपालिकामेफे कार्यक्रम संचालन कैसेकल उहाँ बटैली । कार्यक्रममे स्वागत मन्तव्य समुहके कार्यवाहक जिल्ला अध्यक्ष धना पाठक करल रहित ।

सामाजिक परिक्षण कार्यक्रममे गोदावरी नगरपालिकाके टमान शाखाके प्रमुखहुके, एकल महिला, एचआइभी संक्रमित महिला, सीमान्तकृत महिला ओ द्वन्द्व प्रभावित महिलाहुनके सहभागिता रहे ।

करल बा । समानुपातिक ओर दुर्गा शर्मा, पार्वती चन्द, प्रतिमा शाह शाही, प्रसिस महरा, हिममतसिंह चोपरा, मायादेवी कुँवर, लालबहादुर विकके नाउँ सिफारिस करल बा कलेसे राष्ट्रिय सभा ओर दीपककुमार विष्ट ओ यज्ञराज पाठकहे सिफारिस करल बा ।

अछाम जिल्ला प्रतिनिधि सभा निर्वाचन क्षेत्र नम्बर १ से प्रतिनिधि सभा प्रत्यक्षतर्फ भरतकुमार स्वारिके, राजन कुँवर, भक्तबहादुर ठकुरा, राजेन्द्रबहादुर शाह, भगवती खनाल, टीकाराम खनाल, डा. उम्बरबहादुर सुनार, गोविन्दबहादुर शाह, दुर्गाप्रसाद तिमिल्लेनाके नाउँ सिफारिस करल बा । समानुपातिकतर्फ अर्जुन ताम्राकार, टक्कर ताम्राकार, अनुराधाकुमारी स्वारिके, रुपा आउजी, नवराज साउद, भुवनेश्वरी शर्मा, लक्ष्मीकुमारी शाह, टक्करबहादुर कडायत, धर्मराज न्यौपाने, प्रतिभा ताम्राकारके नाउँ सिफारिस करल बा कलेसे राष्ट्रिय सभा सदस्यतर्फ हर्कबहादुर स्वारिके, नयनसिंह कडायतके नाउँ सिफारिस करल बा ।

ओस्टके अछाम प्रतिनिधि सभा निर्वाचन क्षेत्र नम्बर २ से प्रतिनिधि सभा प्रत्यक्षतर्फ पुष्पबहादुर शाह, बलबहादुर कुँवर, गणेशबहादुर विष्ट, पदकराज अधिकारी, रामबहादुर विष्ट, अक्कलबहादुर विष्ट, रामबहादुर शाही, मानबहादुर शाही, देवराज देवकोटा, वेदप्रकाश तिमिल्लेना, जनकबहादुर धामी, सुशील भण्डारी, डा. सन्तोष उपाध्याय, बलराम विष्ट, पुष्पराज शर्मा, अम्बिका चलाउने, भूमिशरण ठकाल बजगाईके नाउँ सिफारिस करल बा । समानुपातिकतर्फ ओमप्रकाश विष्ट, कमलबहादुर विक, टेकबहादुर विक, रमेशबहादुर रावल, जनकबहादुर रावल, पूर्णप्रसाद उपाध्याय, गगन साकी, अम्बिकुमारी थापा, पूर्णा शाह, गौरी भण्डारी, अमृता बुढा, कृष्णा शाही, द्रोपती शाही, लक्ष्मी बोगटी, लक्ष्मी साउदको नाउँ सिफारिस करल बा । राष्ट्रिय सभातर्फ सुरतबहादुर विष्ट,

टोपबहादुर रावल ओ बिपी रेग्मीके नाउँ सिफारिस करल प्रवक्ता रावल बटैलै ।

बझाङ जिल्लासे प्रतिनिधि सभा सदस्य प्रत्यक्षतर्फ डा. सुरेश मल्ल, नरेशबहादुर सिंह, सत्यराज भण्डारी, जगतप्रसाद जोशी, प्रकाश स्नेही रसाइली, अभिषेकबहादुर सिंह, दीपेन्द्रराज जोशी, डा. खगेन्द्रराज जोशी, केशवराज जोशी ओ नारायणप्रसाद हमालके नाउँ सिफारिस करल बा । प्रतिनिधि सभा समानुपातिकतर्फ मुकेश धामी, चन्द्रादेवी जोशी, शान्तिकुमारी बोहोरा पुजारा, शान्तिकुमारी महत, मञ्जित ताम्राकार, रमेश बिसी, सुन्दरबहादुर स्नेही, प्रेमबहादुर धामी, शमशेरकुमार बमके नाउँ सिफारिस करल बा कलेसे राष्ट्रिय सभा सदस्यतर्फ अर्जुनजंगबहादुर सिंह, नन्दकृष्ण जोशी ओ चन्द्रविक्रम मल्लके नाउँ सिफारिस करल बा ।

एक निर्वाचन क्षेत्र रहल बाजुरा जिल्लासे प्रतिनिधि सभा प्रत्यक्षओर रामसिंह रावल, कविराज पण्डित, जनकराज गिरी, जगतजंग बम, गुरुदेव केसी, योगेन्द्र रावलको नाउँ सिफारिस करल बा कलेसे समानुपातिक ओर निर्मलाकुमारी रावल कार्की, विद्या तिमिल्लेना, महा नेपाली, सुनिता गुरुङ, राधिकाकुमारी सिंहके नाउँ सिफारिस करल बा । राष्ट्रिय सभा ओर देवराज जोशी, खम्मबहादुर खातीके नाउँ सिफारिस करल बा । डडेलधुरा जिल्लासे प्रतिनिधि सभा सदस्य प्रत्यक्ष ओर शेरबहादुर देउवा, समानुपातिक ओर नरभान कामी, तारक बुढाऐर, वसन्तीदेवी भण्डारी, मानकुमारी थापा, ईश्वर चन्द, राष्ट्रिय सभा ओर भीमबहादुर साउद, रघुवर भट्टहे सिफारिस करले बा ।

बैतडीसे प्रतिनिधि सभा सदस्य प्रत्यक्ष ओर चतुरबहादुर चन्द, विष्णुदत्त जोशी ओ जानकी भट्टसहित तीन जनहनके नाउँ सिफारिस करल बा । प्रतिनिधि सभा सदस्य समानुपातिकओर कान्ता चन्द, इन्जिनियर दीपेन्द्रबहादुर बम, राष्ट्रिय सभा सदस्यओर लोकराज अवस्थी, प्रताप ठगुना ओ सुरेन्द्रबहादुर चन्दके नाउँ सिफारिस करल बा ।

दार्चुला जिल्लासे प्रतिनिधि सभा सदस्य प्रत्यक्षतर्फ दिलेन्द्रप्रसाद बडुके नाउँ एकल सिफारिस करल बा कलेसे समानुपातिकतर्फ करवीरसिंह कार्की ओ आनन्दी पन्त भट्टके नाउँ सिफारिस करल बा । राष्ट्रिय सभा सदस्य ओर महादेव बडु, चन्द्रसिंह सामन्त, गणेशराज भट्ट, द्रोपती डाँगा, शान्ति कार्की, देवमा लोथ्याल ओ बिसन्ता सिनालके नाम सिफारिस करल बा ।

महाकाली पुल ओ बस्ती बचाइक लाग तटबन्दके काम समयमे करी : मन्त्री घिसिङ

कञ्चनपुर, ३ पुस । उर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाइ, भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात ओ शहरी विकास मन्त्री कुलमान घिसिङ चार लेनके महाकाली पुल ओ उ आँखपाँजर बस्तीहे बचाइक लाग लडिया किनार संरक्षणके काम तत्काल आघे बहाइ पना बटैले बटै । महाकाली पुल ओ महाकाली लडिया कटान करल क्षेत्रके जानकारी लेहक लाग उ क्षेत्रमे पुगल मन्त्री घिसिङ तटबन्धके काम करैनामे हाल रहल अन्यौलहे तत्काल निरुपण कैके निर्माण आघे बहाइ पना बटैलै ।

आगामी वर्षायाम अगही काम सम्पन्न करे नैसेकलमे लडियामे अडना बाहसे पुल ओ लडियाके बायाँ किनार ओरके वस्ती नै जोखिममे पना सम्भावना डेखल ओरसे तटबन्ध व्यवस्थापनके काम तत्काल आघे बहैना सडक विभाग ओ महाकाली पुल योजना व्यवस्थापनहे निर्देशन डेलै ।

महाकाली उपारके दोधारा-चाँदनी नगरपालिकाहे सडक सञ्जालसँग जोना ओ दोधारा चाँदनीमे निर्माणाधीन सुख्खा बन्दरगाहहे लक्षित कैके महाकालीमे चार

लेनके पक्की पुल निर्माण कैके सञ्चालनमे रहल बा ।

बारहसे पुलहे बचाइक लाग मन्त्रिपरिषदके ६ जेठ २०८२ के निर्णयसे महाकाली पुल आसपास महाकाली लडिया बिच भागमे जम्मा हुइल नदीजन्य पदार्थ हटाके व्यवस्थापन तथा बाढीजन्य विपद् न्यूनीकरणके लाग आवश्यक पना अस्थायी लडिया नियन्त्रणके काम सेनासे करैना स्वीकृति हुइल रहे । ओकरपाछे अस्थायी संरचना सेनासे निर्माण करल रहे ।

तत्कालीन वर्षाके जोखिमहे ध्यान डेके सेनासे आपत्कालीन रुपमे निर्माण करल संरचना अस्थायी प्रकृतिके रहल कारण थप सबलीकरण करे पना बा । पुलसे माथिल्लो तटीय बायाँ किनारमे नेपाली सेनासे करिब तीन सय मिटर निर्माण करल अस्थायी प्रकृतिके संरचनाके सबलीकरण आवश्यक रहल हो ।

सबलीकरणके काम तत्काल आघे बहैना निर्देशन डेटी मन्त्री घिसिङ ओकर लाग आवश्यक सहजीकरण कैना बटैलै । योजनासे सबलीकरण कार्यके डिजाइन तयार करसेकल बा ।

सीप तथा रोजगार...

उहाँ भोजमे डुल्हा डुल्हीके भृंगारपटारके लाग अपनहे बोलाई करल बटैली । डुल्हा डुल्हीके भृंगारमे दिनके ५ हजार रुपया कमाइ हुइना करल उहाँक कहाई बा ।

जीवनयापन सहज बनैना ओ आत्मनिर्भर बन्न कामके सुरुवात करल उहाँ बटैली । उहाँ कहली 'कबु संघरीया बोलेँ । कबु फिल्म सुटिडफे माग अडना करल बा । मै यी कामसे सन्तुष्ट बटु । ४ जानेक परिवार बा । घर खर्च मवा चलठ । मासिक बचतफे हुइना करल बा ।'

सिजन अनुसार काम पैना करल उहाँ बटैली । भोजके सिजनमे मजे आम्दानी हुइना करल उहाँ बटैली । उ बेला मासिक ३० हजार कमाइ हुइना करल उहाँ बटैली । अपने संचालन करल हेयर कटिड ओ व्युटीपार्लरसे मासिक

२० हजार आम्दानी हुइना करल उहाँ बटैली । 'ठीके बा काम अनुसार सन्तुष्ट बटु,' उहाँ कहली 'यदि धनगढी उपमहानगरपालिकासे सीप तथा रोजगार मेला संचालन नैकरल रहट टे मै जैसिन टमान युवायुवती आत्मनिर्भर हुई सेक्ना नैरही ।'

उहाँ कहली, 'अपन पहिलेसे चाहना सीप सिखके आत्मनिर्भर बन्न रहे । उ चाहना धनगढी उपमहानगरपालिकासे पूरा करले बा सर्वप्रथम धनगढी उपमहानगरपालिका ओ नगरप्रमुख गोपाल हमाल डाडुहे विशेष धन्यवाद डेहे चाहम ।'

'कामप्रति चाहना हुइलेसे जैसिन काम कैना कठिन नैहुइट,' उहाँ कहली 'मोर छोटसे चाहना छोट समयमे पूरा हुइल बा । पढाइसंगे काम कैना चाहना रहे । मने नैसेकल रहे मै कामहे रोज्नु ।' जीवनभर यी कामहे निरन्तरता डेना उहाँक कहाई बा ।

सुदूरपश्चिम प्रदेशको अत्याधुनिक सुविधा सहपन्न हस्पिटल

Advanced Healthcare for all...

निसर्ग हस्पिटल

एण्ड रिसर्च सेन्टर प्रा.लि.

विशेषज्ञ डाक्टर तथा ओ.पि.डी सेवाहरू

जनरल फिजियन (पेट, छाती, मुटु) रोग विशेषज्ञ

केटो सञ्चालन: विहान ९ बजेदेखि बेलुकी ५ बजेसम्म

रेडियोलोजी विशेषज्ञ

केटो सञ्चालन: विहान ९ बजेदेखि बेलुकी ५ बजेसम्म

न्युरो, मास्किट, नशा तथा मेरुदण्ड रोग विशेषज्ञ

केटो सञ्चालन: विहान ९ बजेदेखि बेलुकी ५ बजेसम्म

हाडजोर्नी तथा स्पोर्ट्स फिजियोथेरापिस्ट

केटो सञ्चालन: विहान ९ बजेदेखि बेलुकी ५ बजेसम्म

हाडजोर्नी तथा नशारीय विशेषज्ञ

केटो सञ्चालन: विहान ९ बजेदेखि बेलुकी ५ बजेसम्म

जनरल तथा ल्याप्रोस्कोपिक सर्जन

केटो सञ्चालन: विहान ९ बजेदेखि बेलुकी ५ बजेसम्म

स्त्री तथा प्रसूति रोग विशेषज्ञ

केटो सञ्चालन: विहान ९ बजेदेखि बेलुकी ५ बजेसम्म

नवजात शिशु तथा बालरोग विशेषज्ञ

केटो सञ्चालन: विहान ९ बजेदेखि बेलुकी ५ बजेसम्म

नाक, कान, घाँटी तथा थाइरोइड रोग विशेषज्ञ

केटो सञ्चालन: विहान ९ बजेदेखि बेलुकी ५ बजेसम्म

एनेस्थेसिया तथा क्रिटिकल केयर विशेषज्ञ

केटो सञ्चालन: विहान ९ बजेदेखि बेलुकी ५ बजेसम्म

मुख, अनुहार तथा बडुवा विशेषज्ञ

केटो सञ्चालन: विहान ९ बजेदेखि बेलुकी ५ बजेसम्म

मानसिक तथा नशा रोग विशेषज्ञ

केटो सञ्चालन: विहान ९ बजेदेखि बेलुकी ५ बजेसम्म

छाला, यौन, कुष्ठरोग तथा सौन्दर्य विशेषज्ञ

केटो सञ्चालन: विहान ९ बजेदेखि बेलुकी ५ बजेसम्म

मृगौला तथा मुत्ररोग विशेषज्ञ

केटो सञ्चालन: विहान ९ बजेदेखि बेलुकी ५ बजेसम्म

मुटु रोग विशेषज्ञ

केटो सञ्चालन: विहान ९ बजेदेखि बेलुकी ५ बजेसम्म

Hasanpur, Dhangadhi-5, Kailali, Nepal

091-527000/01/02, 9865680100, 9804600745

www.nisarghospitalnepal.com / nisarghospitalnepal

रैथाने अन्डी जातके धान लोप हुइटी संरक्षणके लाग सरकारके पहल

पहुरा समाचारवाता

धनगढी, ३ पुस । थारु समुदायमे अन्डी धानहे विशेष धानके रुपमे लेना करजाइठ । मने पाछेक समय यी धान लोप हुइटी गैल बा । नेपाल सरकारसे रैथाने धान विस्थापित हुइटी गैल कहटी संरक्षणके लाग प्याकेजमे कार्यक्रम सञ्चालन करटी रहल कृषि ज्ञान केन्द्रके वरिष्ठ अधिकृत टेक बहादुर विष्ट बटैलै ।

हाइब्रिड तथा उन्नत जातके धानसे नेपालके रैथाने धान विस्थापित कैटी आइल बा । अइसीक विस्थापित हुइल रैथाने धानमध्येके 'अन्डी' धान फेन हो । टरटिहारमे विशेष प्रयोग हुइना अन्डी धान पाछेक समय बजारमे मिला छोरल विष्ट बटैलै ।

हाइब्रिड ओ उन्नत जातके धानबालीके तुलनामे अन्डी धान कम उत्पादन हुइठ । जौन कारण किसानहुके लगाइक छोरल विष्ट बटैलै ।

ओहकान अनुसार अन्डी धान खाइक लाग एकदमै पोषिलो रहल ओरसे बजारमे यकर माग उच्च रहल बा । खेनामे स्वाद फेन एकदमै मिठ रहठ ।

सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकारसे हरेक जिल्लामे रैथाने वालीहे संरक्षण तथा प्रवर्द्धन कैना कहिके नीति लन्ले बा । जौन नीतिहे टेकके कृषि ज्ञान केन्द्रसे तराई क्षेत्रमे थारु आलु ओ अन्डी धानमे अनुदान डेटी रहल विष्ट बटैलै ।

गत बरससे थारु समुदायमे अन्डी धानमे फेन प्रदेश सरकारसे अनुदान डेटी रहल बा । ओहकान अनुसार अन्डी चाउर एकदमै पोषिलो रहल ओरसे सुत्केरी तथा गर्भवति महिलाहे आउर

ढेर उपयुक्त हुइना हुइल ओरसे यकर प्रवर्द्धन करे पर्ना बटैलै । यी थारु समुदायमे कृला देवताहे चहेना ओ पोषणके दृष्टिकोणसे फेन उच्च मुल्य रहल ओरसे सरकारसे अन्डी धान खेति करे चाहइया किसानहे सहयोग कैटी आइल बटैलै ।

ओहकान अनुसार आर्थिक बरस २०८२ मे कैलारी गाउँपालिका ७ वसन्ताके एक किसान अन्डी धान खेति कैके ४० क्विन्टलसे ढेर धान उत्पादन करल बटैलै ।

उक्त उत्पादनके प्रवर्द्धन कैना कृषि ज्ञान केन्द्रसे बजारीकरण कैना ओ प्याकेजिंग तथा प्रचार प्रसारमे सहयोग कैटी आइल विष्ट बटैलै ।

अन्डी चाउरके माग करलहे कृषि ज्ञान केन्द्रमे सम्पर्क कैना ओ ओहँसे सेवा उपलब्ध हुइटी रहल बा ।

पाछेक समय समय विकासे जातके बीउ बिजन देशभर फैलल बा । नयाँ-नयाँ विकासे जात आइल बा, उत्पादन ढेर डेहठ, विकासे जातमे मल, तालिम,

विषादी लगायतके सहूलियत प्याकेज हुइल । मने अन्डी धान सहूलियत पाइ नैसेकल ।

सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्था फेन रैथाने बीयामे कम उत्पादन हुइना हुइल ओरसे किसान लगाइ छोरलपाछे उत्पादन बहाइक लाग विकासे, हाइब्रिड जातके बीयाहे प्राथमिकतामे रखलै । जौन कारण रैथाने बीया हेरैटी गैल हो ।

अन्डी धान नेपालके रैथाने धान हो । यी धानके चाउर विशेष कैके टरटिहारमे परिकार बनैना प्रयोग करजाइठ । अन्डी धानहे ...स्टिकी राइस कहिके फेन चिन्हजाइठ । पहाडी भेगमे पुस १५ गते अन्डीके चाउरके भात (लट्टे) खेना प्रचलन बा कलेसे तीजमे दरके रुपमे फेन अन्डीके लट्टे खेना करजाइठ ।

अन्डी चाउरसे चाप्पे, बरिया, रोटी, चिचर, लगायतके विशेष परिकार बनैना करजाइठ । मने नेपालमे पाछेक समय

फरार दुई प्रतिवादी पक्राउ

पहुरा समाचारवाता

धनगढी, ३ पुस । कैलाली ओ कञ्चनपुरके एक/एक करके दुई जाने फरार प्रतिवादी पक्राउ परल बटै ।

फैसला कार्यान्वयनके सिलसिलामे जिल्ला अदालत कैलालीके फैसलाले सवारी ज्यान मुद्दामे १ महिना कैद सजाय

ओ रु.२ हजार जरिवाना तोकल कञ्चनपुर, शुक्लाफाटा १२ राष्ट्रिय निकुञ्ज बैठना मानबहादुर रानाहे जिल्ला प्रहरी कार्यालय कैलालीसे खटल प्रहरी टोलीसे पक्राउ करल हो ।

ओस्टेक करके फैसला कार्यान्वयनके सिलसिलामे जिल्ला अदालत कञ्चनपुरके

२०५१ पुस ५ गतेके फैसलाले वन मुद्दामे ३ महिना कैद सजाय ओ रु.५ हजार १४४ जरिवाना तोकल कञ्चनपुर, कृष्णपुर न.पा.४ गुलरिया बैठना वर्ष ७२ के कर्ण देव धित्तेहे इलाका प्रहरी कार्यालय भल्लारी, कञ्चनपुरसे खटल प्रहरी टोलीसे हुकाने घर ठेगानासे पक्राउ करल हो ।

एमालेके १९ सदस्यीय पदाधिकारी अइसिन बनल

काठमाडौं, ३ पुस । नेकपा एमालेके नयाँ नेतृत्वके लाग हुइल निर्वाचनके अन्तिम मतपरिणाम सार्वजनिक हुइल बा ।

१९ सदस्यीय पदाधिकारीके लाग निर्वाचन हुइल रहे । केन्द्रीय निर्वाचन आयोगसे डेहल अन्तिम मतपरिणाम अनुसार, अध्यक्षमे केपी शर्मा ओली समूहसे बनल उम्मेदवारके वर्चस्व देखल बा । अध्यक्षमे ओलीसँग ईश्वर पोखरेल प्रतिस्पर्धामे उतरल रहित ।

दुई समूह अलग अलग प्यानल बनाके उतरलमे अधिकांश ओली प्यानलके उम्मेदवार विजयी हुइल बटै । पोखरेल प्यानलसे उपमहासचिवमे योगेश भट्टराई ओ उपाध्यक्षमे गोकर्ण

विष्ट केल्ल विजयी हुइल बटै । सचिवमे सक्कु ओलीके प्यानलके उम्मेदवार निर्वाचित हुइल बटै ।

यैसिन बनल टिम: अध्यक्षमे केपी शर्मा ओली, उपाध्यक्षमे विष्णु पौडेल, रामबहादुर थापा, पृथ्वीसुब्बा गुरुङ, रघुजी पन्त, गोकर्ण विष्ट रहल बटै । महासचिवमे शंकर पोखरेल, उपमहासचिवमे

रघुवीर महासेठ, लेखराज भट्ट, योगेश भट्टराई, सचिवमे छविलाल विश्वकर्मा, भानुभक्त ढकाल, पद्मा अर्याल, खगराज अधिकारी, यामलाल कँडेल, राजन भट्टराई, शेरधन राई, हिक्मत कार्की ओ महेश बस्नेत रहल बटै ।

आगो, हीटर र गिजरको प्रयोग गर्दा सावधानी अपनाऔं ।

- ❖ आगो तथा हीटर नजिकबाट नतापौं ।
- ❖ कागज, कपडा जस्ता छिटो जल्ने सामग्री आगो वा हीटरको नजिक नराखौं ।
- ❖ कोठामा आगो, हीटर बाल्दा हावा ओहोरदोहोर हुने व्यवस्था मिलाऔं ।
- ❖ आगो तथा हीटर बन्द गरेर मात्र सुतौं ।
- ❖ बाथरूममा गिजरको प्रयोग गर्दा भेन्टिलेसन खुला राखौं ।
- ❖ बालबालिका, वृद्ध वा बिरामीलाई आगो वा हीटर नजिक एकलै नछोडौं ।
- ❖ घर तथा कार्यालयमा अग्नि नियन्त्रक उपकरण राखौं ।
- ❖ आगो, हीटर र बिजुलीको काम सकिनासाथ बन्द गरौं ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

ग्राहक वर्गहरूमा खुशीको खबर !

हाम्रो यहाँ सबै कम्पनीका रि-कण्डिसन मोटरसाइकलहरू पाइनुका साथै मर्मत पनि गरिन्छ र सबै कम्पनीका हेलमेट र पार्टसहरू थोक तथा खुद्रा मूल्यमा पाइन्छ ।

कुनै पनि मोटरसाइकल नगद खरिद गरेमा आकर्षक उपहारको व्यवस्था रहेको जानकारी गराउँदछौं ।

संजय अटो सेल्स एण्ड रि-कण्डिसन

धनगढी-४, उत्तरबेहडी (चटकपुर शहिद गेट भन्दा दुईसय मिटर पूर्व)

फोन नं. ०९१४१०१०५, सुजित मो. ९८५८४२३९९२, सुनिल मो. ९८६७७९३५२१, महेश मो. ९८१३१३१०२९

सुवर्ण अवसर ! सुवर्ण अवसर !! सुवर्ण अवसर !!!

कैलाली अस्पताल प्रा.लि

Provide Health Related Services

सेवाहरू:

- ✓ मधुमेह(सुगर)
- ✓ थाइराइड रोग
- ✓ पेट,मुटु तथा छातिरोग
- ✓ कलेजो रोग
- ✓ T.B, हेपाटाइटिस रोग
- ✓ ब्लडप्रेसर तथा हृदयरोग
- ✓ मोटोपना

डा. अकाश राउत

MBBS, MD (TU), Internal Medicine
Senior Consultant Physician
NMC NO. 20304

आउने समय : प्रत्येक दिन (२४सै घण्टा)

डाक्टर आउने समय : प्रत्येक दिन, आकस्मिक सेवा (चिकित्सक) २४ घण्टा

हाम्रा सेवाहरू : १) २४ घण्टा ईमर्जेन्सी सेवा, फार्मसी सेवा, अत्याधुनिक प्याथोलोजी, रंगीन इण्डोस्कोपी, डिजिटल एक्सरे, रंगीन भिडियो एक्सरे, अत्याधुनिक अप्रेसन थियटरबाट सेवा, वातानुकुलीन एम्बुलेन्स, वातानुकुलीन क्याबिन । २) स्त्री रोग तथा प्रसूती सम्बन्धी सेवा (बोकोपन, सेतोपानी बग्ने, तल्लो पेट दुख्ने, महिनावारी गडबडी, पाठेघर खस्ने, पाठेघरको अप्रेसन, गर्भवती तथा सुत्केरी सेवा) । ३) ल्याप्रोस्कोपी तथा जनरल सर्जरी (हाइड्रोसिल, हर्निया, पायल्स, फिस्टुला, स्तनमा गाँठागुठी आउने, शरिरका विभिन्न भागमा गाँठागुठी, घाउ खटिरा, पत्थरी, किडनीको पत्थरी, प्रोस्टेटको अपरेसन तथा पित्तथैलीको पत्थरी अप्रेसन) । ४) हाड(जोर्नी तथा नशा सम्बन्धी सेवा (हाटखुट्टा बाङ्गो, फ्याक्चर, हाडजोर्नीको दुखाई, कमर दुख्ने तथा अत्याधुनिक मेसिनबाट हड्डीको अप्रेसन)छाती, मुटु, कलेजो तथा पेट सम्बन्धी सेवा । ५) यौनरोग, कपाल तथा छाला रोग सम्बन्धी सेवा । ६) मानसिक तथा मनोरोग सेवा । ७) नाक, कान, घाँटी रोग सम्बन्धी सेवा । ८) मुर्छा पर्नु, टाउको दुख्ने जस्ता समस्याहरू, प्यारालाइसिस हाटखुट्टा नचल्ने सम्बन्धी सेवा । ९) न्यूरो (नशा रोग) लागुपदार्थ दुर्व्यसनी, कुलत सम्बन्धी, हाटखुट्टा भ्रमभ्रमाउने, छारे रोग । १०) आगोले पोलेको हाटखुट्टा बाङ्गिएको र खुँडेको अप्रेसन आदि सेवा ।

कैलाली अस्पताल प्रा.लि

जिल्ला प्रशासन कार्यालय अगाडि, पशुपति टोल, धनगढी, कैलाली

फोन नं. ०९१-५२४५५५, ५२४६५४, ५२१२४९

पेट, छाती, मुटु तथा थाईराइड विभाग

उपचार हुने रोगहरू

- उच्च रक्तचाप, दम तथा मुटु रोगको उपचार
- सुगर (मधुमेह), थाईराइड रोगको उपचार तथा परामर्श
- मिर्गी रोग, प्यारालाइसिस (पक्षाघात) तथा अन्य नशा सम्बन्धी रोगको उपचार
- छाती दुख्ने, पेट दुख्ने समस्याको उपचार
- ज्वरो आउने, टाउको दुख्ने तथा पुरानो जटिल रोगको उपचार तथा परामर्श
- सिकल सेलरोग तथा अन्य रगत कम (Anemia) को उपचार तथा परामर्श

२४ सै घण्टा आकस्मिक उपचार

ओ.पि.डी. सेवा प्रत्येक दिन (बिहान ८ देखि साँझ ५ बजेसम्म)

डा. सुमन चौधरी

MBBS, MD (KU)

NMC No. 15308

कन्सल्टेन्ट फिजिसियन

धनगढी

संजिवनी अस्पताल प्रा. लि.

९ (राष्ट्र बैंक चौक, धनगढी-५) ☎ सम्पर्क नं. ०९१-५९०३२८, ९७६४२१७२७, ९७६९९३२१०५